

Bild A 02523 03 Malå kyrka.

Byggnadshistorik

Malå kyrka är byggd 1850–1851 efter ritningar av byggmästare G. Svensson, Skellefteå. Stilmässigt representerar kyrkans yttre huvudsakligen nyklassicism, men i viss mån även nygotik. Kyrkan är en tidig representant för den stilblandande sakrala träarkitekturen, vilken började göra sig gällande under 1840-talet. Den följer det nyklassicistiska mönstret med ett torn i väster, långhus och sakristia i kyrkans längdriktning i öster. Tidstypiska drag är fasadens livfulla blandning mellan stående och liggande panel, vilken inte är ursprunglig (tillkom 1888). Kyrkan kan emellertid mycket väl ha haft ett liknande fasadschema tidigare. Tornavslutningen uppvisar övervägande nygotiska drag med sin åttakantiga form, utskjutande hörnposter och spetsiga spira. Vad som är relativt ovanligt för tiden är fönstrens rektangulära form, liksom även de speciella rektangulära fönsteröverstyckena som är utmärkande för kyrkan. Dessutom är fönstrens bågformiga spröjsning säregen.

Byggnadsbeskrivning

Kyrkan uppfördes i timmer (eller möjligen regelverkskonstruktion) med torn i väster, ett rektangulärt långhus och med smalare, utskjutande sakristia i öster. Långhuset täcks av ett sadeltak, valmat i öster. Sakristian täcks av ett lägre valmat tak. Tornet har en firsidig indragen attikavåning med valmat tak. Tornavslutningen är åttakantig med rundbågiga ljudöppningar i fyra väderstreck med utskjutande hörnposter på sidorna krönta av spiror. Den avslutas med ett valmat tak med åttakantig spira krönt av glob och flöjel med årtalet 1861. Fasaden är målad vitgrå och klädd med stående locklistpanel upp till fönstrens övre del där en gördellist är placerad. Över detta listverk är fasaden klädd med liggande fasspontpanel. Tak- och torntäckningen är av brädspån. Tornets övre del är klädd med bred stående locklistpanel. Tornavslutningens övre del är prydd med rutigt listverk. Fasaden har rektangulära fönster med krönande rektangulära överstycken. Tornet har ett litet rundfönster över portalen. Portalen i väster artikuleras av pilastrar med krönande fronton.

Kulturhistorisk status

Exteriören är relativt oförändrad från tiden efter 1888 då ytterpanelen tillkom. Interiören är mera förändrad men mycket av den ursprungliga inredningen finns kvar. Trots att bänkarna är av sent datum, känns de inte främmande för kyrkorummet. Senare anskaffad inredning av högt konstnärligt och kulturhistoriskt värde, är altartavlan från 1865, målad av konstnären Albert Blombergsson. Motivet ”Uppståndelsen”, hämtades från Westins altartavla till Kungsholms kyrka i Stockholm. Det unika är således att exteriören är så välbevarad samt att de viktigaste inredningsdetaljerna finns kvar. Stilmässigt har kyrkan, med sin övervägande nyklassicistiska karaktär sina främsta paralleller i länet, med Örträsk kyrka, även den med rektangulära fönster. Likheter finns även med kyrkorna i Vilhelmina, Lycksele, Sorsele och Holmsund. Den åttakantiga nygotiska tornavslutningen har vissa likheter med tornet till Österjörns kyrka från 1855–1857.

Källa: Västerbottens museum/Vård- och underhållsplan för Malå kyrka.